

ΕΛΛΗΝΙΚ

ΔΑΔΕΛΩΔΗ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ

ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ

ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥ.

ΧΩΝ

ΕΛΛΗΝΙ

ΔΩΝ

ΝΟΣΟΚΟ-

ΜΩΝ

Υ
Γ
Γ
Ε
Λ
Λ
Α
Σ

ΘΕΡΑΠΕΙΑ

Τ
Ε
Χ
Ν
Ο
Λ
Ο
Γ
ΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΣ ΑΔΕΛΦΗ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ
ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ ΝΟΣΟΚΟΜΩΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΥΠΟ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Ἔτησίᾳ Συνδρομὴ Περιοδικοῦ, διὰ τὸ ἐσωτερικὸν δρχ. 50

» διὰ τὸ ἐξωτερικὸν \$ 3

Διευθύνσεις συμφώνως τῷ Α. Ν. 1092

ΛΗΔΡΟΜΑΧΗ ΖΑΦΕΙΡΙΟΥ, Θεραπευτήριον «Ἐδαγγελισμός», Ὑψηλάντου 45 - 47

ΤΥΠΟΙΣ: ΤΥΠΟ - ΤΕΧΝΙΚΗ - OFFSET, Ε.Π.Ε, ΜΕΓΙΣΤΗΣ 24, ΚΑΛΛΙΘΕΑ ΤΗΛ. 968.320

Ἐπεύθυνος τυπογραφείου :

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΟΥΚΗΣ, Βεΐκου 46, Ἀθῆναι - 402, Τηλ. 926.687

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ: Β' Πανελλήνιον Συνέδριον Διπλωματούχων Ἀδελφῶν
Νοσοκόμων καὶ Ἐπισκεπτριῶν

» : Ἐξ ἀφορμῆς μιᾶς ἀτυχοῦς γελοιογραφίας

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟῦ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ Ε.Σ.Δ.Ε.Ν. : Ἡ Νοσηλευτικὴ εἰς
τὴν Ἑλλάδα. Ἐπιτεύγματα καὶ προβλήματα.

ΧΡ. ΠΑΠΑΡΓΥΡΙΟΥ: Ὁ ρόλος τῆς Διπλωματούχου Ἀδελφῆς. Ὁργά-
νωσις Νοσηλευτικῶν Ὑπηρεσιῶν.

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΟΥ ΑΔΕΛΦΗΣ— ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Υπό ΧΡΙΣΤΙΝΑΣ ΠΑΠΑΡΓΥΡΙΟΥ, Βοηθοῦ Διευθυνούσης
Νοσοκομείου Ε.Ε.Σ

Εἰσαγωγή

Μία ἀπὸ τὰς ἀνησυχίας τῶν ἰθυνόντων τὴν Νοσηλευτικὴν σήμερον ἀνὰ τὸν κόσμον εἶναι ὁ καθορισμὸς τοῦ ρόλου τῆς Ἀδελφῆς. Ἡ ἀνησυχία αὕτη, ἀνύπαρκτος εἰς τὸ παρελθόν, εἶναι τώρα δικαιολογημένη ὁ δὲ ὄρισμὸς τοῦ περιεχομένου τοῦ ρόλου τῆς Ἀδελφῆς καθίσταται τοσοῦτον ἀναγκαῖος ὅσον ὁ ρόλος αὐτὸς συνεχῶς ἐπιφορτίζεται μὲ νέας ἀνάγκας καὶ νέας ὑποχρεώσεις συνεπείᾳ τῶν νέων γνώσεων πού συνεχῶς ἀνακαλύπτονται γύρω ἀπὸ τὴν ζωὴν τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὴν νοσηλευτικὴν φροντίδα του.

Ὁ καθορισμὸς τοῦ ρόλου τῆς Ἀδελφῆς δὲν εἶναι μόνον ἀπαραίτητος, ἀλλὰ καὶ δύσκολος. Ἡ δυσκολία εὐρίσκεται εἰς τὴν προσπάθειαν ὅπως ἡ Νοσηλευτικὴ ἀποτελέσῃ εἰδικότητα ἀνάμεσα εἰς τὰς ἄλλας εἰδικότητας τῆς ὑγειονομικῆς ομάδος, ἥτις ἀποσκοπεῖ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ἀνθρωπίνης ὑγείας.

Ὁ ρόλος τῆς Ἀδελφῆς δὲν ἦτο πάντοτε ὁ ἴδιος, ἀλλὰ ἐξελίσσεται μὲ τὰς κοινωνικὰς μεταβολάς· οὔτε ἡ ἐξέλιξις αὕτη ἐγένετο μὲ τὸν ἴδιον ρυθμὸν ἄλλων ἐπαγγελμάτων. Χαρακτηρίζεται μᾶλλον ἀπὸ ἀλματώδη βήματα διὰ τὴν ἀναγκαίαν προσαρμογὴν εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς κάθε ἐποχῆς. Ἡ καθυστέρησις αὕτη καὶ ἡ ἀνώμαλος ἀνοδος ὀφείλονται εἰς τὴν ἀδυναμίαν ὅπως θεωρηθῇ τὸ νοσηλευτικὸν ἔργον εἰδικὴ ἀνεξάρτητος ὑπηρεσία. Ἐν τούτοις ὁ ρόλος τῆς Ἀδελφῆς ὡς βοηθοῦ τοῦ ἱατροῦ δὲν ἱκανοποίησε ποτὲ τὸν νοσηλευτικὸν κόσμον.

Σήμερον ἡ Νοσηλευτικὴ τελεῖ ἐπίσης ὑπὸ ἔξαρσιν, ἐπιδιώκουσα τὴν εἰσαγωγὴν τῆς εἰς τὴν ἀκαδημαϊκὴν κοινωνίαν. Ἡ ἀνοδος αὕτη ἔχει ἐπιφέρει ἀρκετὴν σύγχυσιν εἰς τὸν νοσηλευτικὸν κόσμον καὶ εἰς τὸ κοινὸν ὡς πρὸς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν προσ-

δοκιῶν των. Ὁ καθιερωμένος ἐν τούτοις πυρὴν τῆς νοσηλευτικῆς αἰσιοδοξεῖ σήμερον διὰ τὰς ἀκαδημαϊκὰς ἐπιδιώξεις τῆς Ἀδελφῆς καὶ ἔχει πεισθῆ ὅτι αὐταὶ εἶναι αἱ σωσταὶ κατευθύνσεις διὰ τὴν προετοιμασίαν αὐτῆς, ὅπως ἀνταποκριθῇ εἰς τὰς νοσηλευτικὰς ἀνάγκας τῆς ἐποχῆς μας.

Τὸ ἐρώτημα τίθεται ὡς ἑξῆς: Θὰ εἶναι εἰς θέσιν ἡ Νοσηλευτικὴ Ἐκπαίδευσις, εἴτε ἀνωτέρα εἶναι αὕτη εἴτε πανεπιστημιακὴ, νὰ ἐξασφαλίσῃ ἕνα σαφῆ, ὠλοκληρωμένον καὶ ἀνεξάρτητον ρόλον εἰς τὴν Ἀδελφήν, ρόλον ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐξαρτᾶται ἡ πλήρης κάλυψις ζωτικῶν ἀναγκῶν τοῦ ἀνθρώπου; Εἰς τὸ ἐρώτημα αὐτὸ δὲν ὑπάρχει σαφῆς ἀπάντησις. Ἀλλὰ μία ἀνάλυσις τοῦ τί εἶναι καὶ τί κάνει ἡ Ἀδελφή, ὑπὸ τὸ φῶς τῶν μελετῶν πού ἔχουν γίνεαι καὶ μιᾶς περιορισμένης προσωπικῆς ἐμπειρίας, θὰ ἱκανοποιήσῃ ἴσως τὸ σοβαρὸν αὐτὸ ἐρώτημα.

Τὸ δεύτερον ἐρώτημα εἶναι: Μήπως ὁ νοσηλευτικὸς ρόλος παρ' ὅτι πλήρης καὶ αὐτάρκης θεωρητικῶς, παρεμποδίζεται ἀπὸ μίαν ἀνοργάνωτον ἀν' ὅχι ἀχανῆ ἀτμόσφαιραν, εἰς τὴν ὁποίαν διαδραματίζεται; Μίαν ἀπὸ τὰς ἀπαντήσεις εἰς τὸ ἐρώτημα αὐτὸ ἀποτελεῖ τὸ δεύτερον μέρος τῆς προκειμένης συζητήσεως μὲ σύντομον περιγραφὴν ὀργανώσεως νοσηλευτικῶν ὑπηρεσιῶν ὑπὸ τὸ φῶς πάλιν νέων τάσεων καὶ στοιχείων, τὰ ὁποῖα χαρακτηρίζουν συγχρόνους διοικητικὰς ὑπηρεσίας.

Ἀνάλυσις τοῦ ρόλου.

Ἀλλά, τί εἶναι ρόλος; Ρόλος εἶναι ἕνα πλέγμα συμπεριφορᾶς καὶ ἀντιδράσεων τοῦ ἀτόμου ἐν σχέσει μὲ τὴν κοινωνικὴν θέσιν τὴν ὁποίαν κατέχει. Κάθε μέλος μιᾶς κοινωνίας παίζει δύο ἢ καὶ περισσοτέρους ρόλους ἰδιαιτέρως εἰς τὰς προοδευτικὰς τοι-

αύτας, όπου ο συναγωνισμός δια πολλὰς καὶ μεγάλας ἐπιτεύξεις εἶναι ὑψηλός, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν διαταραχὴν τῆς προσωπικότητος ὅταν μάλιστα ἢ σύγκρουσις τῶν ρόλων εἶναι ἀναπόφευκτος καὶ ὁ βαθμὸς ὀριμότητος τοῦ ἀτόμου χαμηλός. Ρόλος δὲν ἐννοεῖται χωρὶς τὸν ἀντίστοιχον ρόλον πού τὸν συμπληρῶνει, π.χ. ὁ πατέρας πρὸς τὸ παιδί, ὁ διδάσκαλος πρὸς τὸν μαθητὴν, ἡ Ἄδελφή πρὸς τὸν ἀσθενῆ ἀλλὰ καὶ ἀντιθέτως. Ἡ δραστηριότης κινεῖται ἐκατέρωθεν καὶ ἀμοιβαίως, δημιουργοῦσα προσωπικὰς ἐπαφὰς ὁ βαθμὸς τῶν ὁποίων ποικίλλει ἀναλόγως τῆς ποιότητος τῶν προσώπων καὶ τοῦ βαθμοῦ συγγενείας, φυσικῆς ἢ κοινωνικῆς. Τόσον αἱ διαταραχαὶ ὅσον καὶ ἡ ἐναρμόνισις εἰς τὰς ἀνθρωπίνους ἐπαφὰς ὀφείλεται εἰς τὴν ἐπαρκῆ ἢ μὴ ἐκπλήρωσιν τῶν ρόλων εἰς ἀλλήλους.

Ὁ καθορισμὸς ἐκάστου ρόλου καθίσταται ἀπαραίτητος σήμερον διὰ νὰ ἀποφευχθῆ ἢ σύγχυσις ὅσον ἀφορᾷ τὸν βαθμὸν τῆς εὐθύνης ἐκάστου καθ' ὅσον σήμερον αἱ δημιουργούμεναι εἰδικότητες καὶ ρόλοι εἶναι πολλαί.

Ἡ ἀνάπτυξις τῶν εἰδικότητων χαρακτηρίζει περισσότερο τὰ θεραπευτικὰ ἐπαγγέλματα καὶ ἐνῶ εἰς τὸ παρελθὸν ἡ θεραπεία ἐγένετο μόνον ἀπὸ τὸν ἰατρόν, ὁ ὁποῖος ἔπαιζε τὸν ρόλον τοῦ νοσηλευτοῦ ὡς καὶ τὸν ρόλον τοῦ φιλοσόφου τῆς οἰκογενείας, σήμερον ἡ φροντίς τῆς ὑγείας καὶ ἡ θεραπεία γίνεται ἀπὸ ὁμάδα μελῶν, τὴν καλουμένην ὑγειονομικὴν ὁμάδα. Ἐκαστον μέλος κατέχει ἓνα εἰδικὸν τομέα, ἀπὸ ὅπου προσφέρει εἰδικευμένην ὑπηρεσίαν εἰς τὸν ἀσθενῆ. Τὰ μέλη αὐτά, διεθνῶς ἀνεγνωρισμένα, εἶναι 1) ὁ ἀσθενὴς ὡς τὸ σπουδαιότερον μέλος τῆς ὁμάδος, 2) ἡ οἰκογένεια τοῦ ἀσθενοῦς, 3) ὁ ἰατρός, 4) ἡ ἀδελφή, 5) ἡ διαιτολόγος, 6) ὁ ψυχίατρος ἢ πνευματικὸς σύμβουλος καὶ 7) ἡ κοινωνικὴ λειτουργός.

Ἡ θέσις ἐκάστου μέλους ἔχει σαφῶς διατυπωθῆ ἢ δὲ ὁμάς λειτουργεῖ μὲ πλήρη συντονισμόν τῶν δραστηριοτήτων πρὸς θεραπείαν τοῦ ἀρρώστου. Ὁ ὀρισμὸς ἐκάστου ρόλου τῆς ὑγειονομικῆς ὁμάδος διαμορφώνεται ἀπὸ ἓνα πυρῆνα καθαρᾶς γνώσεως μὲ ἴδιον νοσηλευτικὸν χαρακτῆρα ὁ δὲ ρόλος τῆς Ἄδελφῆς περιορίζεται εἰς τὸ νὰ

συντονίζῃ τὰς ἐνεργείας τῶν ἄλλων μελῶν, διατηροῦσα ἐπαρκῆ ἐνημέρωσιν μεταξὺ τῶν μεταφέρουσα σχετικὰς πληροφορίας ἀπὸ τὸν ἀσθενῆ πρὸς τὰ μέλη καὶ ἀντιθέτως. Κυριαρχεῖ εἰς τὴν ὁμαλὴν καὶ ἀποτελεσματικὴν λειτουργίαν τῆς ὁμάδος καὶ τοῦτο διότι γνωρίζει περισσότερο τὸν ἄρρωστον, ἐπειδὴ παραμένει ὅλον τὸ 24ωρον μαζί του. Ἡ Ἄδελφή, ὡς μέλος τῆς ὑγειονομικῆς ὁμάδος, συμμετέχει εἰς ὅλας τὰς σχετικὰς φάσεις τοῦ κύκλου, αἵτινες εἶναι ἡ πρόληψις, ἡ θεραπεία, ἡ προαγωγή καὶ ἡ ἀποκατάστασις τῆς ὑγείας.

Ὁ πρῶτος ἐπιστημονικὸς ὀρισμὸς τῆς νοσηλευτικῆς ἐδόθη ὑπὸ τῆς Florence Nightingale, ἡ ὁποία γράφει εἰς τὰς Νοσηλευτικὰς Σημειώσεις: «Ἐκεῖνο πού ἔχει νὰ κάμῃ ἡ Νοσηλευτικὴ εἶναι νὰ θέσῃ τὸν ἄρρωστον εἰς τοιαύτας συνθήκας, ὥστε νὰ μπορῆ νὰ ἐπιδράσῃ ἡ φύσις ἐπ' αὐτοῦ». Ἡ ἐποχὴ μας, ἐν τούτοις, καὶ τὰ προβλήματα τῆς εἰς τὸν ὑγειονομικὸν τομέα καλοῦν διὰ ἓνα ἀκόμη εὐρύτερον ἐπιστημονικὸν καὶ ἀνθρωπιστικὸν ρόλον.

Νέα προβλήματα ὑγείας ἀνύπαρκτα εἰς τὸ παρελθὸν ἀπασχολοῦν σήμερον κατὰ τὸ πλεῖστον τὰ θεραπευτικὰ ἐπαγγέλματα: Τροχαῖα ἀτυχήματα, λόγῳ τῆς συνεχῶς αὐξανομένης φυσικῆς κινήσεως, νεοπλαστικὰ νοσήματα λόγῳ ἐπιδράσεως τῆς ἀτομικῆς ἐνεργείας, καρδιοαγγειακὰ νοσήματα λόγῳ ἀνυψώσεως τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου, ψυχικὰ νοσήματα λόγῳ τῆς ταχύτητος τῶν κοινωνικῶν ἀλλαγῶν καὶ τοῦ ἄγχους διὰ πολλὰς ἐπιτεύξεις, καλοῦν τὴν Ἄδελφὴν εἰς νέας προσαρμογὰς.

Ἡ φαρμακευτικὴ ἀγωγή ἔχει μεταβληθῆ ἀπὸ τὰς πολλὰς ἀντιδράσεις τοπικὰς καὶ συστηματικὰς, πρὸς τὸ πλῆθος τῶν νέων φαρμάκων καὶ δὴ τῶν ἀντιβιοτικῶν, ἐπιβάλλουσα τὴν ἀνάγκην διὰ συντονισμένην ἀντιμετώπισιν καρδιακῶν ἀνακοπῶν ἐξ ἀλεργικῶν ἀντιδράσεων. Ἡ ἐκ τῆς ραδιενεργείας τῆς ἀτμοσφαιράς καταστρεπτικὴ ἐπιρροὴ ἐπὶ τῶν κυττάρων τοῦ ἀνθρωπίνου ὀργανισμοῦ καὶ ἰδιαίτερος τῶν γόνων λόγῳ μεγάλης χρήσεως ἀκτίνων R καὶ ραδιοϊσοτόπων διὰ τὴν θεραπείαν νεοπλασιῶν καὶ διαγνωστικούς σκοπούς, ἔχει δημιουργήσῃ τὸ πρόβλημα τῶν σωματικῶν καὶ πνευματικῶν ἀναπηριῶν εἰς τὰ ἄτομα.

Καὶ ἐνῶ τὰ μολυσματικὰ νοσήματα καὶ ἡ βρεφικὴ θνησιμότης διατηροῦνται χαμηλὰ μὲ τὴν ἀνύψωσιν τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου καὶ τὴν ἐξυγίανσιν τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος, ἡ φαρμακευτικὴ καταπολέμησις τοῦ μικροβίου καθίσταται προβληματικὴ διὰ τῆς ἐξαφανίσεως τῶν εὐαισθητῶν μορφῶν τῶν μικροβίων πρὸς τὰ ἀντιβιοτικά καὶ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τῶν ἀνθεκτικῶν τοιούτων. Τέλος αἱ ψυχολογικαὶ ἐπιστῆμαι, μελετῶσαι τὴν διαταραχὴν τῆς προσωπικότητος ἐν σχέσει μὲ τὰ φυσικὰ νοσήματα, ἐπιφορτίζουν τὸν ρόλον τῆς ἀδελφῆς πέραν τῆς φυσικῆς φροντίδος τοῦ ἀσθενοῦς.

Τὰ προβλήματα αὐτὰ καὶ αἱ ἔντοναι νοσηλευτικαὶ ἀνάγκαι τῆς ἐποχῆς μας τείνουν νὰ μεταβάλλουν τὸν ρόλον τῆς Ἀδελφῆς ἀπὸ τὸν ἀπλοῦν ρόλον τῆς βοηθοῦ τοῦ ἱατροῦ εἰς ἓνα πλεόν σύνθετον, ἀνεξαρτήτον καὶ αὐτοκατευθυνόμενον ρόλον.

Μία σύντομος ἀνασκόπησις τῶν μελετῶν ποὺ ἔγιναν ὑπὸ τῆς Florence Nightingale καὶ ἐντεῦθεν καθὼς καὶ ἄμεσοι κλινικαὶ παρατηρήσεις μὲ βοηθοῦν νὰ προβῶ εἰς ἀδρὰν ἀνάλυσιν τοῦ ρόλου, ἀπομονώνοντας τὰς κυριωτέρας λειτουργίας αἵτινες προσδίδουν ὑπευθυνότητα εἰς τὸν ρόλον τῆς Ἀδελφῆς διὰ ὠλοκληρωμένην καὶ ἀνεξάρτητον νοσηλευτικὴν φροντίδα.

Ὁ θεωρητικὸς πυρὴν τῆς Νοσηλευτικῆς κατὰ τὴν Dr Rogers τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Νέας Ὑόρκης, συνίσταται εἰς γνῶσιν ἀφορῶσαν εἰς τὴν φυσιολογικὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς μὲ γνώσεις γενικῆς νοσολογίας. Ἡ ὕλη κατανέμεται εἰς τρεῖς βασικὰς εἰδικότητας τῆς νοσηλευτικῆς. 1) Τὴν νοσηλευτικὴν τῆς ὑγείας 2) τὴν νοσηλευτικὴν τῆς ἀσθενείας καὶ 3) τὴν Ψυχιατρικὴν νοσηλευτικὴν.

Ἡ νοσηλευτικὴ, κατὰ τὸν ὄρισμόν τῆς Ὁργανώσεως Παγκοσμίου Ὑγείας, ἐπιδιώκει τὴν προαγωγὴν τῆς ὑγείας, τὴν διατήρησιν τῆς ζωῆς καὶ τὴν ἀνακούφισιν τοῦ πόνου.

Αἱ ἀνεξάρτητοι λειτουργίαι τοῦ νοσηλευτικοῦ ρόλου εἶναι 1) Θεραπεία, 2) Διδασκαλία, 3) Ἀνεξαρτοποίησις καὶ 4) προσαρμογὴ.

Θεραπεία εἶναι ἡ πλεόν ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη τῆς ἐποχῆς μας καὶ παρὰ τὴν πρόοδον τῆς ἱατρικῆς ἐπιστήμης ἡ ἀνάγκη

τῆς θεραπείας παραμένει ἡ αὐτὴ ὁ δὲ ἀριθμὸς τῶν εἰσερχομένων εἰς τὰ νοσοκομεῖα ἀσθενῶν αὐξάνει σταθερῶς. Εἰς τὸν τομέα αὐτὸν ἡ δρᾶσις τῆς Ἀδελφῆς εἶναι ἐξηρημένη καὶ ἡ πρωτοβουλία τῆς περιορισμένη. Ἡ Ἀδελφὴ δὲν θεραπεύει ἀλλὰ βοηθεῖ εἰς τὸ ἔργον τῆς θεραπείας. Τὸ ἔργον τῆς ἀρχίζει ἐκεῖ ὅπου τελειώνει τοῦ ἱατροῦ. Τεθείσης τῆς ἱατρικῆς διαγνώσεως θέτει νοσηλευτικὴν διάγνωσιν ἐντοπίζουσα τὰς νοσηλευτικὰς ἀνάγκας τοῦ ἀσθενοῦς καὶ διοργανώνει νοσηλευτικὸν σχέδιον ἀτομικόν, τὸ ὁποῖον θέτει εἰς ἐφαρμογὴν υἱοθετοῦσα ἐπιστημονικὰς ἀρχάς. Ἡ νοσηλευτικὴ διάγνωσις ἀποσκοπεῖ εἰς τὴν διαπίστωσιν νοσηλευτικῶν ἀναγκῶν ἐν σχέσει μὲ τὸν ὀργανισμόν, τὸν συναισθηματικὸν καὶ πνευματικὸν κόσμον τοῦ ἀσθενοῦς.

Κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἐξατομικευμένου αὐτοῦ προγράμματος ἡ Ἀδελφὴ παρατηρεῖ, ἐρμηνεύει, ἀναφέρει συμπτώματα καὶ ἀντιδράσεις, ἀνάγκας καὶ συμπεριφορὰν τοῦ ἀσθενοῦς. Παρακολουθεῖ καὶ προσαρμόζει τὸ πρόγραμμα εἰς τὰς ἐνδεχομένας μεταβολάς, ἀκολουθοῦσα τὴν ἐξέλιξιν τοῦ ἀσθενοῦς καὶ τὴν ἐκβασιν τῆς παθήσεως. Δημιουργεῖ καὶ διατηρεῖ ἀτμόσφαιραν κατάλληλον διὰ τὴν θεραπείαν καὶ βοηθεῖ τὸν ἀσθενῆ νὰ γνωρίσῃ τὸν ἑαυτὸν του σὰν ἓνα ἄτομον μὲ ποικίλας ἀνάγκας. Χρησιμοποιεῖ ὅλας τὰς πηγὰς διὰ τὴν λύσιν τῶν προβλημάτων, τὰ ὁποῖα εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς ἀσθενείας. Λαμβάνει ὑπ' ὄψιν τῆς κοινωνικὰ προβλήματα ὡς παράγοντας ἐπηρεάζοντας τὴν ἐκβασιν τῆς νόσου. Προωθεῖ τὰς ὠφελίμους ἐπαφὰς τοῦ ἀσθενοῦς μὲ τὰ μέλη τῆς ὑγειονομικῆς ὁμάδος. Προωθεῖ τὸν σκοπὸν τοῦ ἱατροῦ εἰς τὸ ὅλον σχέδιον τῆς ἱατρικῆς περιθάψεως ἐνισχύουσα ἐπαφὰς συνεργασίας. Διοργανώνει νοσηλευτικὸν πρόγραμμα μακρᾶς διάρκειας λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν τὴν εἰσαγωγὴν εἰς τὸ νοσοκομεῖον, τὸ φύλον, τὴν ἡλικίαν, τὸ διανοητικὸν ἐπίπεδον, τὸ εἶδος τῆς νόσου, τὴν ἐξοδον ἐκ τοῦ νοσοκομείου, καὶ τὴν κατ' οἶκον παρακολούθησιν.

Εἰς τὸν τομέα αὐτὸν δὲν θὰ πρέπει νὰ παραλείψωμεν ὅτι ἡ ἰδέα τῆς «Μονάδος Ἐντατικῆς Θεραπείας» ἐπεβάρυνεν τὸν ρόλον τῆς Ἀδελφῆς μὲ τεραστίας εὐθύνας, ὅταν λ.χ. αὕτη ἀπὸ τὴν ξηρασίαν τοῦ στό-

ματος ὀδηγεῖται εἰς τὴν σκέψιν ὅτι ἡ σταθερότης τοῦ ἔνδοκυτταρικοῦ ὑγροῦ ἔχει ἐπικινδύνως ἐλαττωθῆ ἢ δὲ ἄμεσος χορήγησις ὑγρῶν καθίσταται ζωτικῆς φύσεως.

Διδασκαλία. Ἡ μάθησις εἶναι μία στοιχειώδης λειτουργία τῆς ζωῆς ἢ ὅποια ἐπηρεάζει ὅλας τὰς φάσεις τῆς ἀνθρωπίνης συμπεριφορᾶς ὅπως τὴν γνῶσιν, τὰς ἰκανότητας, τὴν διάθεσιν, τοὺς φόβους, τοὺς τρόπους, τὴν προσωπικότητα, ἣτις μεταβάλλεται, ἀναπτύσσεται διὰ ὀργανωμένης συμπεριφορᾶς. Ἡ μάθησις δύναται νὰ εἶναι θεωρητικὴ ἢ ἐμπειρικὴ καὶ περιλαμβάνει τὴν λειτουργίαν τῆς διανοητικῆς ἀντιλήψεως, τοῦ συναισθήματος, καὶ τὴν κατεύθυνσιν σκέψεως. Ἡ ἐμπειρικὴ μάθησις γίνεται εἰς τὸ καθημερινὸν ἐργαστήριον καὶ ὅπως λέγει ὁ Rousseau «ἐκτὸς ἐὰν ἔχωμεν τὴν εὐκαιρίαν νὰ συσχετίσωμεν τὴν θεωρητικὴν γνῶσιν μὲ μίαν συγκεκριμένην πείραν, ἢ γνῶσις αὐτὴ κινδυνεύει νὰ ἐξασθενήσῃ ἢ νὰ λησμονηθῆ.

Ἡ νοσηλευτικὴ, διὰ τὸν κατ' ἐξοχὴν χαρακτῆρα της, ὡς προσωπικὴ ἐπικοινωνία παρέχει μάθησιν χωρὶς αὕτη νὰ γίνεται ἀπαραιτήτως δι' ἐπισήμου διδασκαλίας. Σύμφωνα μὲ τὸν ὀρισμὸν τῆς Νοσηλευτικῆς ὑπὸ τῆς Peplau ἡ νοσηλευτικὴ ἢ εἶναι μία μορφωτικὴ θεραπευτικὴ διαδικασία εἰς τὴν ὅποιαν ἢ ἀδελφὴ καὶ ὁ ἀσθενὴς ἔρχονται νὰ γνωρίσουν ὁ ἕνας τὸν ἄλλον σὰν ὅμοια πρόσωπα καὶ συγχρόνως διαφορετικά, ἀμφοτέρωθεν δὲ συμμετέχοντα εἰς τὴν λύσιν τῶν προβλημάτων. Ἡ διδακτικὴ αὐτὴ διαδικασία κατὰ τὴν θεραπευτικὴν πορείαν μεταβάλλει ἀσυνειδήτως τὰς ἀντιλήψεις καὶ ἀπόψεις τῶν ἐπικοινωνούντων ὀδηγοῦσα εἰς προσωπικὴν καλλιέργειαν καὶ ἀνάπτυξιν ἀμφοτέρων τῶν μετόχων. Ὁφείλεται δὲ ἡ καλλιέργεια αὕτη εἰς τὴν εἰδικὴν ψυχολογικὴν κατάστασιν ἀμφοτέρων. Ὁ ἀσθενὴς λόγῳ τῆς διαταραχῆς τῆς υγείας του αἰσθάνεται ἀδύνατος καὶ ἐξηρητημένος, ἐνῶ ἡ ἀδελφὴ αὐτομάτως αἰσθάνεται ἰσχυροτέρα καὶ εἶναι ἀκριβῶς αὕτη ἢ διαφορὰ πού καθιστᾷ τὴν ἀδελφὴν ἰκανὴν νὰ μεταδώσῃ, ὅτι καλύτερον κατέχει

καὶ νὰ προαγάγῃ τὴν συμπεριφορὰν τοῦ ἀσθενοῦς. Ὁ ψυχολόγος Symonds ὀρίζει τὴν θεραπείαν ὡς μίαν ἐπαφὴν ἢ ὅποια ἐξασφαλίζει τὴν ἰκανοποίησιν παλαιῶν ἀναγκῶν ἀπωθημένων, αἵτινες ἔγιναν γνωσταὶ εἰς νοσηλευτικὰς καταστάσεις.

Ἀνεξαρτητοποιήσις. Ἡ νοσοκομειακὴ περίθαλψις ὀδηγεῖ τὸν ἄρρωστον εἰς ἀδράνειαν, νὰ κάμῃ ἔστω καὶ τὴν παραμικρὰν προσπάθειαν, πού ἄλλωστε θὰ ἀπέβαιεν ἄσκοπος ἐφ' ὅσον ὅλα ἐκεῖνα πού θέλει θὰ ἔλθουν μὲ τὸ πρόγραμμα τῆς ρουτίνας τοῦ νοσοκομείου! Αὐτὸ ὅμως εἶναι καταστρεπτικὸν καὶ εὐθύνεται περισσότερο παντὸς ἄλλου ἢ ἀδελφῆ, πού ὀφείλει νὰ διατηρῆ τὰς δυνάμεις καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ ἀρρώστου, διατηροῦσα συνεργασίαν μετ' αὐτοῦ καὶ ἐνημερώνουσα αὐτὸν διὰ τὸ βραχὺ ἢ μακρὸν πρόγραμμα τῆς υγείας του.

Ἐδῶ ἡ ἀδελφὴ καλεῖται νὰ παρακινήσῃ τὸν ἄρρωστον νὰ βοηθήσῃ τὸν ἑαυτὸν του καὶ νὰ τὸν ὀδηγήσῃ εἰς τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν προβλημάτων του μεταβαίνων ἀπὸ σταδίου εἰς στάδιον, ἕως ὅτου φθάσῃ εἰς ἐπίπεδον ἐπαρκοῦς αὐτοφροντίδος καὶ αὐτοκατευθύνσεως. Ἡ ἀδελφὴ νοσηλεύουσα ἀποσκοπεῖ νὰ ὀδηγήσῃ τὴν σκέψιν τοῦ ἀσθενοῦς εἰς ὠριμότητα ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν υγείαν του. Ἡ Enderson λέγει ὅτι ἡ ἀδελφὴ κάμνει εἰς τὸν ἀσθενῆ ὅ,τι θὰ ἔκαμνεν ὁ ἴδιος ἐὰν εἶχεν τὴν ἀπαιτουμένην δύναμιν θέλησιν καὶ γνῶσιν διὰ νὰ γίνῃ πλήρης ὠλοκληρωμένος καὶ ἀνεξάρτητος. Ἀλλὰ ἕως ὅτου ὀδηγήσῃ εἰς ἐπίπεδον αὐταρκειᾶς πρέπει ἢ ἴδια νὰ γίνῃ ἢ συνειδήσις τοῦ ἀσυνειδήτου, τὸ μέλος τοῦ ἀκρωτηριασμένου, τὰ μάτια τοῦ τυφλοῦ, ὁ χειρισμὸς τοῦ βρέφους, ἢ ὁμιλία τοῦ ἀλάλου.

Προσαρμογή. Ἡ ἀσθένεια εἶναι μία παρέκκλισις ἀπὸ τὴν φυσιολογικὴν κατάσταση καὶ ἀπαιτεῖται προσαρμογὴ ἐκ μέρους τοῦ ὀργανισμοῦ πρὸς τὴν κατάστασιν τῆς ἀσθενείας. Ἡ προσαρμογὴ τοῦ ὀργανισμοῦ πρὸς τὸ πάσχον μέλος ἐλαττώνει τὴν ὀξύτητα, τὸν πόνον, τὴν πίεσιν καὶ διευκολύνει τὴν φυσιολογίαν. Ὅσον ὁ ἄρρωστος βοηθεῖται νὰ παραδεχθῆ τὸ πρόβλημά του καὶ νὰ συμφιλιωθῆ μὲ αὐτό, τόσο ἢ πάθησις ἐξουδετερώνεται καὶ ἡ θεραπεία διευκολύνεται. Ἡ ἀδελφὴ ἐδῶ

καλείται νὰ συμβάλῃ εἰς τὴν προσαρμογὴν τοῦ ἄρρωστου κατὰ τὴν μετάβασίν του ἀπὸ τὴν κατάστασιν τῆς ὑγείας εἰς τὴν κατάστασιν τῆς ἀσθενείας, ἀλλὰ καὶ ἀντιθέτως, ὥστε νὰ διατηρῆται ἰσορροπία εἰς αὐτὸν τὸν μεταβατικὸν κύκλον, πρὸς δαπάνην ὀλιγωτέρων δυνάμεων ἐκ μέρους τοῦ ἀσθενοῦς.

Ὁργάνωσις Νοσηλευτικῶν Ὑπηρεσιῶν.

Διὰ νὰ εἶναι ἀποτελεσματικὸς καὶ ἐπιτυχῆς ὁ ρόλος τῆς Ἀδελφῆς πρέπει νὰ διεξάγεται εἰς ὠργανωμένην καὶ ὅσον τὸ δυνατόν ἀνετον ἀτμόσφαιραν. Ἐπειδὴ ἡ φύσις τῆς νοσηλευτικῆς ἀτμοσφαιρας τείνει νὰ εἶναι πάντοτε ἐντεταμένη καὶ ἀγχώδης, εἶναι ἀνάγκη διὰ καταλλήλου καὶ συστηματικῆς ὀργανώσεως νὰ ἐξουδετερώωνται αἱ ἐντάσεις καὶ νὰ διευκολύνεται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ νοσηλευτικοῦ ρόλου. Χωρὶς κάποιο σύστημα, ἐπαρκῆς νοσηλευτικῆς φροντίδος δὲν δίδεται ποτέ, παρὰ μόνον συμπτωματικά, ἢ κατὰ τύχην. Συχνὰ σχολιάζομεν τὴν ἔλλειψιν τῶν ἀδελφῶν καὶ τὴν ἔλλειψιν ἐνδιαφέροντος ἢ ἀνεπαρκοῦς προετοιμασίας τῶν ἀδελφῶν. Ὅλαι αἱ ἀδελφαὶ δὲν εἶναι καλαί, οὔτε ὅλαι κακαί. Ἐκεῖνο πού ἀναχαιτίζει τὴν ἀπόδοσιν εἶναι ἡ ἔλλειψις κάποιου συστήματος τὸ ὁποῖον θὰ ἀξιοποιήσῃ τὰς δυνατὰς καὶ θὰ ἐνισχύσῃ τὰς ἀδυνάτους. Καὶ αὐτὸ τὸ σύστημα γίνεται ἀκόμη ἀναγκαῖον ὅταν σκεφθῶμεν ὅτι ὁ νοσηλευτικὸς κόσμος δὲν ἀποτελεῖται ἀπαραιτήτως ἀπὸ προσωπικότητας μὲ αὐτοπεποίθησιν, ὠριμότητα, πρωτοβουλίαν καὶ αὐταπάρνησιν.

Ἡ ἐργασία κάθε ἐπαγγέλματος καθιστᾷ ἐπιβεβλημένην τὴν προσοχὴν εἰς λεπτομερείας διὰ τὴν λύσιν τῶν προβλημάτων τὰ ὁποῖα δὲν ἔχουν καὶ τόσην σημασίαν ὅταν εἶναι ἀπομονωμένα. Ὁ ἰατρὸς διατυπώνει τὴν διάγνωσιν καὶ θεραπευτικὴν ἀγωγὴν ἀπὸ τὴν ὀργάνωσιν πληροφοριῶν πού ἔχει εἰς ἓνα σύστημα λεπτομερειῶν. Ἡ νοσηλευτικὴ ὡς τέχνη τῶν λεπτομερειῶν χάνει τὸ νόημά της χωρὶς ἓνα σύστημα πού θὰ συμπεριλάβῃ καὶ τὴν πλέον ἀσήμαντον λεπτομέρειαν.

Ἡ ὑπαρξὶς ἐνὸς συστήματος βοηθεῖ ἐπί-

σης εἰς τὰς ἰδίας ἀντιδράσεις τῆς ἀδελφῆς, ἐκτελούσης τὸν ρόλον της καὶ καθιστᾷ αὐτὸν εὐκόλον. Κατ' ἀρχὴν εἶναι ἀνάγκη φυσιολογικὴ νὰ ἀμυνθῇ ἡ ἀδελφὴ εἰς τὰς ἐντάσεις ἐκ μέρους τοῦ ἀσθενοῦς καὶ ἐκ μέρους τοῦ λοιποῦ περιβάλλοντος διὰ νὰ προστατεύσῃ τὸν ἑαυτὸν της. Ἀλλὰ διατὶ αὕτη ἡ ἀμυνα; Ἡ ἀσθένεια χαρακτηριστικὰ δημιουργεῖ διάφορα αἰσθήματα εἰς τὸ ὑγιὲς ἄτομον. Ἀφ' ἐνὸς τὴν σκέψιν καὶ ἐπιθυμίαν νὰ βοηθήσῃ, ἀφ' ἑτέρου ὅμως τὴν ἀπέχθειαν καὶ τὴν ἐπιθυμίαν νὰ τὴν ἀποφύγῃ. Πολλάκις ἡ παρόρμησις πρὸς ἀποφυγὴν εἶναι ἰσχυροτέρα ὅταν κανεὶς δὲν ἔχῃ αὐτοπεποίθησιν καὶ σθεναρὰ αἰσθήματα ἀγάπης. Ἡ φύσις τοῦ νοσηλευτικοῦ ἔργου ὡς ἰδανικοῦ δὲν ἐλαττώνει τὴν πίεσιν καὶ τὸν ἐκνευρισμὸν εἰς τὴν ἀδελφὴν· ἀπλῶς διευκολύνει τὴν ὑπεκφυγὴν των.

Ποῖον λοιπόν, σύστημα εἶναι ἐκεῖνο πού θὰ ἐξασφαλίσῃ μέγιστον βαθμὸν ἀποδόσεως νοσηλευτικῆς φροντίδος ἀλλὰ καὶ πού θὰ δεχθῇ τὰς ἀντιδράσεις καὶ τὰς πιέσεις τῆς ἀδελφῆς διὰ νὰ τὴν ξεκουράσῃ καὶ τὴν βοηθήσῃ εἰς τὸν ρόλον της;

Τὸ πρῶτον πρᾶγμα πού θὰ πρέπει νὰ ἐξασφαλίσῃ τὸ σύστημα εἶναι ἡ σταθεροποίησις τόσον τοῦ περιεχομένου ὅσον καὶ τῶν ἐπαφῶν. Αὐτὸ εἶναι ζωτικῆς σημασίας καὶ διὰ τὸν ἄρρωστον καὶ διὰ τὴν ἀδελφὴν. Ὅσον ὁ ἀσθενὴς ἔχει νὰ ἐπικοινωνήσῃ μὲ ὀλιγώτερα καὶ δὴ τὰ ἴδια πρόσωπα ἕως τὸ τέλος τῆς θεραπείας του, τόσον καλλίτερον παίζει τὸν ρόλον του ὡς ἀσθενὴς καὶ βοηθεῖ τὸν ἰατρὸν καὶ τὴν ἀδελφὴν εἰς τὸν ἰδικὸν των ρόλον πρὸς θεραπείαν.

Συστήματα Νοσηλευτικῆς ἐργασίας.

Σ υ γ κ ε ν τ ρ ω τ ι κ ὸ ν. Ἡ σύγχρονος νοσηλευτικὴ σκέψις μὲ κέντρον τὴν ἑξατομικευμένην νοσηλευτικὴν φροντίδα ἔχει υἱοθετήσῃ τὸ «συγκεντρωτικὸν σύστημα» ὡς τὸ πλέον ἀνταποκρινόμενον εἰς τὴν σκέψιν αὐτήν. Τὸ σύστημα ἐξασφαλίζει καθολικὴν φροντίδα καλύπτουσας ὅλας τὰς εἰδικὰς ἀνάγκας αὐτοῦ καὶ διατηρεῖ τὸν ρόλον τῆς ἀδελφῆς εἰς καθαρὰ νοσηλευτικὰ πλαίσια. Μὲ τὸ συγκεντρωτικὸν σύστημα ἡ ἀδελφὴ ἀναλαμβάνει ἓνα ὠρισμένον ἀριθμὸν ἀσθενῶν. Ἡ ἀναλογία ἀσθενῶν πρὸς

ἀδελφὴν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸ εἶδος τῶν περιπτώσεων καὶ ἀπὸ τὴν δύναμιν τῶν ἀδελφῶν ποὺ διαθέτει τὸ ἴδρυμα. Ἡ ἰδεώδης ἀναλογία εἶναι 1/3 καὶ ἡ δυνατὴ 1/7.

Τὰ πλεονεκτήματα τοῦ συστήματος εἶναι:

1) Δημιουργεῖ σταθερὰν ἐπαφὴν τοῦ ἀσθενοῦς μὲ τὴν ἀδελφὴν, ἡ ὁποία παίζει σπουδαῖον ρόλον εἰς τὴν θεραπείαν του.

2) Ἡ ἀδελφὴ βλέπει τὸν ἄρρωστον σὰν μία ὁλότητα. Θέτει νοσηλευτικὴν διάγνωσιν καὶ προγραμματίζει νοσηλευτικὸν σχέδιον ἐπὶ τῇ βάσει ἀτομικῶν ἀναγκῶν.

3) Δημιουργοῦνται αἰσθήματα ἀσφαλείας εἰς τὸν ἀσθενῆ ἀπὸ τὴν ἐπαφὴν μὲ τὴν ἀδελφὴν, ἡ ὁποία ἔχει τὴν εὐκαιρίαν νὰ διδάξη καὶ κατευθύνῃ τὸν ἄρρωστον.

4) Ἡ ἐκπαίδευσις τῆς μαθητρίας εἶναι περισσότερον ἀποδοτικὴ, καθ' ὅτι αὕτη γνωρίζει πληρέστερα τὸν ἀσθενῆ, ἀναλαμβάνει τὴν εὐθύνην δι' αὐτὸν καὶ ἐκτιμᾷ εὐκολώτερον τὸ ποιὸν καὶ τὸ ποσὸν τῆς ἐργασίας της.

5) Ἄνετος ἐπίβλεψις νοσηλευτικῆς φροντίδος καὶ ἄμεσος ἔλεγχος διὰ τῆς εὐκόλου ἀναζητήσεως τοῦ ὑπευθύνου προσώπου.

Ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ ἀνωτέρω συστήματος συνεπάγεται ὑπηρεσίαν συνεχοῦς ὡραρίου. Τρία εἶναι τὰ πρόσωπα ἀπὸ τὰ ὁποῖα θὰ λαμβάνῃ φροντίδα ὁ ἀσθενὴς εἰς ὅλον τὸ 24ωρον, καὶ αὐτὰ τὰ πρόσωπα πρέπει κατὰ τὸ δυνατόν νὰ εἶναι τὰ ἴδια.

Εἰς τὸ ἀνωτέρω σύστημα ἀντιτίθεται τὸ ἀποκεντρωτικὸν σύστημα νοσηλευτικῆς φροντίδος, τὸ ὁποῖον βασίζεται εἰς τὴν ποσότητα ἐργασίας, ἐξυπηρετεῖ εἰς τὴν ἐμφάνισιν ἑνὸς πλήρους συνόλου, ἀλλὰ διαιρεῖ τὰς ἀνάγκας τοῦ ἀρρώστου καὶ ἐλαττώνει τὸν βαθμὸν θεραπείας καὶ ἀνακουφισεῶς του. Τὸ σύστημα αὐτὸ ἐπίσης διαιρεῖ τὰς ἐκπαιδευτικὰς ἀνάγκας τῆς μαθητρίας καὶ ἀναχαιτίζει τὰς ἱκανοποιήσεις τῆς ἀδελφῆς. Κατὰ τὸ σύστημα αὐτό, ποὺ λέγεται καὶ «σύστημα κατὰ τομεῖς», ὅλοι κἀνουν τὰ πάντα. Δηλαδή ἡ κατανομὴ ἐργασίας καὶ ἡ ἀνάθεσις γίνεται διηρημένα ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀναγκῶν τῆς ὑπηρεσίας καὶ ὄχι τῶν ἀναγκῶν κατ' ἄτομον. Ὁ ἀσθενὴς αἰσθάνεται ἀνασφαλῆς διότι στερεῖται τῆς δυνατοῦτος νὰ συμμετέχη εἰς τὸ ἔργον

τῆς θεραπείας του ἐπειδὴ ἐπικοινωνεῖ μὲ πολλὰ πρόσωπα, ἐκ τῶν ὁποίων οὐδὲν γνωρίζει ἐπαρκῶς διὰ τὴν καθολικὴν εἰκόνα τῆς θεραπείας του. Ἡ ἀφειρηρία τοῦ συστήματος αὐτοῦ εἶναι τὸ διακεκομμένον ὡραρίον ἐργασίας. Ἐφαρμόζεται εἰς καταστάσεις ἐντόνων νοσηλευτικῶν ἀναγκῶν, ὅπως πολεμικὰς καταστάσεις ἢ εἰς μεγάλην ἔλλειψιν νοσηλευτικοῦ προσωπικοῦ. Τὸ ὑπὲρ τῆς ὑπηρεσίας πλεονέκτημα τοῦ συστήματος αὐτοῦ εἶναι ὅτι τὰ ἴδια πρόσωπα ἐξυπηρετοῦν τὴν ὑπηρεσίαν καθ' ὅλον τὸ 24ωρον καὶ ἔτσι αἱ νοσηλευτικαὶ ἀνάγκαι καλύπτονται μὲ μικρὸν ἀριθμὸν νοσηλευτικοῦ προσωπικοῦ.

Τὸ συγκεντρωτικὸν σύστημα ἔχει ἰδίας μεθόδους ἐφαρμογῆς. Ἡ μέθοδος Kardex εἶναι μία κανονικοῦ μεγέθους κάρτα, ἡ ὁποία περιλαμβάνει ὅλας τὰς πληροφορίες τοῦ 24ώρου γύρω ἀπὸ τὸν ἄρρωστον, ἐξοικονομεῖ χρόνον, προλαμβάνει κενὰ καὶ ἀποφεύγει ἐπαναλήψεις, ἐν ἀντιθέσει μὲ τὸ κατὰ τομεῖς σύστημα, εἰς τὸ ὁποῖον διὰ νὰ ἐνημερωθῇ τις διὰ τὴν τρέχουσαν νοσηλείαν τοῦ ἀσθενοῦς πρέπει νὰ χρησιμοποιήσῃ πολλὰς καὶ ἀνεπαρκεῖς πηγὰς.

Ἐνα ἐπὶ μέρους σύστημα ἀναθέσεως νοσηλευτικῆς φροντίδος μὲ ἐξατομικευμένον χαρακτῆρα, εἶναι ἡ νοσηλευτικὴ ὁμάς. Ἡ μέθοδος αὕτη βασίζεται εἰς ὁμάδα ἀνθρώπων, ὡς ἀποφοίτους μαθητρίας καὶ βοηθητικὸν προσωπικόν, οἱ ὁποῖοι ἐργάζονται μαζὶ διὰ νὰ καλύψουν τὰς ἀνάγκας μιᾶς μικρᾶς ὁμάδος ἀρρώστων. Ἡ διπλωματοῦχος ἀδελφὴ εἶναι ὁ ἀρχηγὸς τῆς ὁμάδος, ἀλλὰ ἐργάζεται κοντὰ εἰς τὸν ἄρρωστον, ἐπιβλέπουσα, κατευθύνουσα καὶ διδάσκουσα ταυτοχρόνως. Ἡ ἀρχηγὸς τῆς νοσηλευτικῆς ὁμάδος δὲν ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὸ πλευρὸν τοῦ ἀρρώστου. Ἡ εὐθύνη της εἶναι νὰ δώσῃ νοσηλευτικὴν φροντίδα εἰς αὐτοὺς τοὺς ἀρρώστους ποὺ τῆς ἀνετέθησαν. Δὲν εἶναι ὑπεύθυνος διὰ τὴν ἐργασίαν ποὺ τῆς ἀνετέθη, ἀλλὰ διὰ τοὺς ἀρρώστους ποὺ ἀνέλαβε νὰ νοσηλεύσῃ. Ἡ ἰδέα τῆς νοσηλευτικῆς ὁμάδος δὲν εἶναι νέα. Τὸ τμήμα εἶναι ἀντιπροσωπευτικὸν παράδειγμα ὁμάδος μὲ ἀρχηγὸν τὴν προϊσταμένην τοῦ τμήματος, ἡ ὁποία κατευθύνει ὁμαδικὴν λειτουργίαν μὲ ὁμαδικὸν πνεῦμα. Ἀλλὰ τὸ σύστημα τῆς νοσηλευτικῆς ὑπὸ τὴν στενὴν

ἔννοιαν τῆς ὀργανωμένης ομάδος ὡς μέρους τῆς ομάδος τοῦ τμήματος εἶναι σχετικῶς νέα. Μὲ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ εἰς τὴν ἄμεσον νοσηλευτικὴν φροντίδα διὰ τοῦ ἐν λόγῳ συστήματος, συνδυάζεται ἡ ποσότης μὲ τὴν ποιότητα νοσηλευτικῆς ἐργασίας καὶ τὸ σύστημα φαίνεται πρακτικὸν καὶ ἀποτελεσματικὸν διὰ ἑξατομικευμένας νοσηλευτικὰς καταστάσεις.

Διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἀνωτέρω συστημάτων καὶ τὴν ἀποτελεσματικὴν λειτουργίαν των εἶναι ἀναγκαῖα ἐπίμονος συμπαράστασις καὶ ἐπίβλεψις ἐκ κεντρικώτερης ὀργανώσεως νοσηλευτικῶν ὑπηρεσιῶν.

Μερικὰ ἀπὸ τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς ὀργανώσεως νοσηλευτικῶν ὑπηρεσιῶν εἰς σύγχρονα νοσοκομεῖα εἶναι:

1) Ἐλάττωσις φόρτου ἐργασίας τῆς ἀδελφῆς.

2) Χρῆσις τοῦ αὐτοματισμοῦ.

3) Ἐπιμόρφωσις τῆς διπλωματούχου.

4) Ἀξιολόγησις τῆς διπλωματούχου.

5) Πρακτικὴ ἐκπαίδευσις μαθητριῶν.

6) Ὁργάνωσις κεντρικοῦ γραφείου νοσηλευτικῶν ὑπηρεσιῶν εἰς τομεῖς.

Ἐλάττωσις φόρτου ἐργασίας. Ἐξ ἴσου ἀναγκαῖα μὲ τὴν πρόσληψιν καὶ τὴν ὀργάνωσιν τοῦ ἤδη ὑπάρχοντος προσωπικοῦ εἶναι καὶ ἡ ἐλάττωσις τῶν ἀπαιτήσεων ἀπὸ τὰς διπλωματούχους ἀδελφάς. Ἐνα μεγάλο μέρος τοῦ ζήλου τῆς ἀδελφῆς διατίθεται διὰ ἑξωνοσηλευτικὰς ἀπασχολήσεις ὅπως εἶναι ἡ προετοιμασία τοῦ ὑλικοῦ, ἡ γραφικὴ ἐργασία, ἡ καθαριότης τοῦ περιβάλλοντος καὶ ἄλλα, τὰ ὅποια θὰ ἤμποροῦσαν νὰ ἀνατεθοῦν εἰς μὴ νοσηλευτικὸν προσωπικόν. Αἱ ὥραι ἐργασίας σταθεροποιοῦνται εἰς συνεχῆς ὥρῳριον. Τοῦτο εἶναι ἀποτελεσματικὸν καὶ διὰ τὸν ἄρρωστον, διότι ἐξασφαλίζει σταθερωτέραν νοσηλευτικὴν φροντίδα, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἀδελφὴν, ἥτις διευκολύνεται νὰ χρησιμοποιῇ τὸν ἐλεύθερον χρόνον διὰ τὸν ἑαυτὸν της. Τελευταίως, λόγῳ τῆς ἐντατικῆς ἐργασίας τῆς ἀδελφῆς, εἰς ὠρισμένας νοσηλευτικὰς μονάδας, ὅπως «τῆς ἐντατικῆς θεραπείας», τείνει νὰ υἱοθετηθῇ βωρος ὑπηρεσία. Ἡ βωρος ὑπηρεσία ἀποβαίνει ἀκόμη ἀπαραίτητος διότι ἐκτὸς τῆς σωματικῆς κοπώσεως αὕτη ἐργάζεται ἐντατικὰ

διανοητικῶς ὅταν διὰ τὴν διοργάνωσιν νοσηλευτικοῦ προγράμματος ἀπαιτοῦνται κατευθύνουσα σκέψις, συνεχῆς κρίσις, ἐπιστημονικαὶ γνώσεις, αἵτινες πρέπει συνεχῶς νὰ ἀνανεοῦνται, συναισθηματικὴ ἀντοχὴ καὶ ὠριμότης, προσόντα τὰ ὅποια τείνουν νὰ ἑξαφανίζονται ἀπὸ ὑπερβολικὴν κόπωσιν.

Ἐπιμόρφωσις τῆς διπλωματούχου. Ἀποβλέπει εἰς τὴν συμπλήρωσιν, συνέχισιν καὶ ἀνανέωσιν τῶν γνώσεων τῆς ἀποφοίτου, διὰ νὰ δύναται αὕτη νὰ προσαρμόζεται ἀμέσως εἰς νέας ἱατρικὰς καὶ νοσηλευτικὰς καταστάσεις. Τὰ προγράμματα ἐπιμορφώσεως γίνονται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν μορφωτικῶν ἀναγκῶν καὶ ἐπὶ ὅλων τῶν ἐπιπέδων. Τὰ μαθήματα γίνονται εἰς ὥρας ὑπηρεσίας, ἐφ' ὅσον τὸ πρόγραμμα ἀποσκοπεῖ εἰς τὴν προώθησιν καὶ βελτίωσιν τῆς ὑπηρεσίας.

Τὸ πρόγραμμα ἐπιμορφώσεως ἀποσκοπεῖ ἰδιαιτέρως εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ αὐτοματισμοῦ. Πολὺ ὀλίγα λέγονται γύρω ἀπὸ τὴν χρῆσιν τῶν μηχανημάτων εἰς τὰ νοσοκομεῖα μας. Ἡ παράλειψις αὕτη εἶναι καταστρεπτικὴ, διότι ἐνῶ ἑκατομμύρια δραχμῶν διατίθενται διὰ μηχανήματα, αὐτὰ παραμένουν ἀχρησιμοποίητα. Ἡ υἱοθέτησις τοῦ αὐτοματισμοῦ παρουσιάζεται ἀπειλητικὴ διὰ τὴν νοσηλευτικὴν διότι εἶναι κίνδυνος ν' ἀπανθρωπίσῃ τὸ ἔργον. Ἀλλ' αὐτὸ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸ πῶς θὰ χρησιμοποιήσωμεν τὰ μηχανικὰ μέσα. Ἡ χρῆσις αὐτῶν πρέπει νὰ ἀποσκοπῇ εἰς τὴν καλλιτέρευσιν τοῦ ἔργου καὶ ὄχι τὸν ἐκμηδενισμόν του. Τὸ πρόγραμμα βοηθεῖ εἰς τὴν ἐξοικείωσιν μὲ τὸν αὐτοματισμόν, ὥστε νὰ δεχθῶμεν τὴν ἐπανάστασιν τοῦ αὐτοματισμοῦ καὶ νὰ ἐτοιμασθῶμεν δι' αὐτήν. Ἡ ἄγνοια εἶναι ἐκεῖνο πού ἀπειλεῖ καὶ ὄχι ἡ γνῶσις. Πρέπει εἰς τὴν σκέψιν μας νὰ υἱοθετήσωμεν μίαν στάσιν, ἡ ὅποια νὰ τείνη νὰ δέχεται ὅτι τὰ πράγματα ἀλλάζουν μὲ τὸν καιρὸν καὶ ὅτι δὲν πρέπει, συνεσταλμένα, νὰ τὰ ἀποφεύγωμεν.

Ἀξιολόγησις τῆς διπλωματούχου. Αὕτη γίνεται διὰ τῶν δελτίων ποιότητος, ἅτινα συμπληρώνονται ὑπὸ τῆς ὑπευθύνου καὶ ὑπογράφονται ὑπὸ τῆς ἐκτιμωμένης, κατόπιν προσηγηθείσης συζητήσεως. Ἡ διπλωματοῦχος δύναται νὰ

διατυπώνη σχόλια ἐπὶ τῆς ἐκτιμήσεως ἐκ μέρους τῆς ὑπηρεσίας της. Αὐτὸς ὁ τρόπος τῆς ἀπὸ κοινουῦ ἐκτιμήσεως τῆς ἐργαζομένης διπλωματούχου ἔχει τὸ πλεονέκτημα νὰ δίδῃ τὴν εὐκαιρίαν εἰς τὴν ἐκτιμωμένην νὰ βλέπῃ καλύτερον τὰς ἐλλείψεις της, νὰ παραδέχεται μὲ ὠριμότητα τὸν πραγματικὸν ἑαυτὸν της καὶ νὰ ἀναπτύσῃ ἐνδιαφέρον διὰ βελτίωσιν. Ἐπίσης ἐνθαρρύνει τὸ αἶσθημα ἀναγνωρίσεως ἐκ μέρους τῆς ὑπηρεσίας μὲ τὸ νὰ τῆς δίδεται ἡ εὐκαιρία νὰ ἀμυνθῇ ἐὰν ἡ ἐκτίμησις δὲν εἶναι δικαία.

Π ρ α κ τ ι κ ῆ ἔ κ π α ί δ ε υ σ ι ς μ α θ η τ ρ ι ῶ ν. Ὁργανοῦται ὑπὸ τοῦ Γραφείου νοσηλευτικῶν ὑπηρεσιῶν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν προγραμμάτων τῶν σχολῶν, τοῦ ἀριθμοῦ τῶν σχολῶν καὶ τῶν μαθητριῶν, τοῦ εἴδους τῶν μαθητικῶν ὁμάδων, τοῦ ἐπιπέδου τῶν ἐκπαιδευτικῶν ἀναγκῶν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐκπαιδευτικῶν μέσων τοῦ νοσοκομείου. Τὸ εἶδος τῆς σχέσεως τοῦ νοσοκομείου μὲ τὴν συνεργαζομένην σχολὴν συνίσταται εἰς μίαν ἀρχικὴν συμφωνίαν καὶ εἰς στενὴν συνεργασίαν καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἐκπαιδεύσεως. Ἡ ἀρχικὴ αὕτη συμφωνία ἄλλοτε συνίστατο εἰς τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ νοσοκομείου νὰ δεχθῇ τὰς πρὸς ἐκπαίδευσιν μαθητρίας, ἀντὶ τῶν ὑπηρεσιῶν τὰς ὁποίας αὗται προσέφεραν. Ἡ συμφωνία αὕτη σήμερον λόγῳ τῆς συνεχοῦς ἀνεξαρτοποιήσεως τῶν σχολῶν ἐκ τῶν νοσοκομείων ἔχει ἀλλάξει μορφήν. Αἱ σχολαὶ ὑποχρεοῦνται νὰ ἀμείβουν τὸ νοσοκομεῖον διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν μαθητριῶν, λόγῳ τοῦ ὅτι διαθέτει προητοιμασμένα στελέχη διὰ τὴν κλινικὴν παρακολούθησιν καὶ διδασκαλίαν τῶν μαθητριῶν.

Ὁργάνωσις τοῦ γραφείου νοσηλευτικῶν ὑπηρεσιῶν.

Ἡ διοίκησις τοῦ γραφείου νοσηλευτικῶν ὑπηρεσιῶν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν διοικητικὴν σύστασιν τοῦ ὅλου νοσοκομείου. Ἡ διοικητικὴ σύστασις συγχρόνων νοσοκομείων εἶναι πολυμερής. Μέσα ἀπὸ τὰς τρεῖς βασικὰς διαιρέσεις, δηλαδὴ τὸ ἰατρικόν, τὸ νοσηλευτικόν καὶ τὸ διοικητικόν μέρος, ἔχουν ἀναπτυχθῆ ἐπὶ μέρους γραφεῖα τὰ ὁποία προσφέρουν εἰδικευμένας ὑπηρεσίας.

Οἱ ὑπεύθυνοι τῶν ὑπηρεσιῶν αὐτῶν, τὸσον τῶν ἐπιστημονικῶν ὅσον καὶ τῶν διοικητικῶν καὶ τῶν τεχνικῶν, λαμβάνουν ἀντιπροσωπευτικὰ μέρος εἰς τὴν λήψιν τῶν ἀποφάσεων ποὺ προωθοῦν τὴν γενικὴν λειτουργίαν τοῦ Νοσοκομείου. Δύο εἶναι, τὰ συστήματα διοικήσεως: Τὸ ὀριζόντιον ἢ ἀποκεντρωτικόν καὶ τὸ κάθετον ἢ συγκεντρωτικόν.

Ὁ ρ ι ζ ὶ ο ν τ ι ο ν. Δίδεται ἀπεριόριστος πρωτοβουλία εἰς τὰ τμήματα εἰδικευμένων ὑπηρεσιῶν, ἡ δὲ κεντρικὴ ἐξουσία συγκεντρώνει περισσοτέρας πληροφορίας καὶ συντονίζει τὰς εἰδικευμένας ὑπηρεσίας, διατηροῦσα ἐπαρκεῖς ἐνδο-ὑπηρεσιακὰς ἐπικοινωνίας καὶ ἐπαφάς. Εἰς τὸ σύστημα αὐτὸ δύο εἶναι οἱ ἀντικειμενικοὶ σκοποί: 1) Ἐπάρκεια εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ σκοποῦ (φροντὶς τοῦ ἀσθενοῦς) διὰ τὸν ὁποῖον τὸ ἴδρυμα προορίζεται. 2) Ἰκανοποίησις τῶν μελῶν, ὡς μέσον προωθήσεως τῆς ἐργασίας. Ἡ ἰκανοποίησις τῶν μελῶν δὲν συγκρούεται μὲ τὴν ἐπάρκειαν ποὺ εἶναι ὁ κύριος σκοπός. Τὸ ὀριζόντιον σύστημα ἐνθαρρύνει τὰς ἐπαφὰς πρὸς ὅλας τὰς κατευθύνσεις, ἡ δὲ συγκέντρωσις τῆς εὐθύνης γίνεται διὰ τῶν ὑπευθύνων τῶν ὑπηρεσιῶν πρὸς τὴν κεντρικὴν ἐξουσίαν, ἡ ὁποία λαμβάνει ἀναφορὰς ἐπικοινωνοῦσα μὲ ὄχι περισσότερα ἀπὸ δύο ἢ τρία ὑπεύθυνα πρόσωπα. Ὑπὸ τὸ σύστημα αὐτὸ ὅλαι αἱ ὑπηρεσίαι εἶναι ὠργανωμέναι εἰς ἐπιτροπὰς, αἱ ὁποῖαι συνεδριάζουν εἰς τακτὰ διαστήματα, ἐπὶ ὅλων τῶν τομέων καὶ εἰς ὅλα τὰ ἐπίπεδα. Ἐνα ἐκ τῶν χαρακτηριστικῶν τοῦ συστήματος αὐτοῦ εἶναι ἡ συχνὴ ἀναθεώρησις τῶν ἀποφάσεων ὑπὸ τὸ φῶς νέων γνώσεων καὶ εἰς τὴν ἐμφάνισιν νέων ἀναγκῶν. Τὸ ἄλλο χαρακτηριστικὸν τοῦ συστήματος εἶναι ἡ ἐπαρκὴς ἐνημέρωσις τῶν μελῶν ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰς λαμβανομένας ἀποφάσεις καὶ τὴν ἐν γένει λειτουργίαν τοῦ ὀργανισμοῦ. Τὸ τελευταῖον τοῦτο δημιουργεῖ ἀνεσιν καὶ ἀσφάλειαν εἰς τὰς ἐπαφάς, ἐπὶ πλέον δὲ τὰ μέλη ἀναπτύσσουν ἐνδιαφέρον καὶ κατευθύνουν τὴν ἐργασίαν, ὅταν γνωρίζουν τὰ προβλήματα.

Εἰς τὸ ὀριζόντιον σύστημα διοικήσεως, τὸ ὁποῖον συνεχῶς υἱοθετεῖται ἀπὸ συγχρόνους ὀργανισμούς, ἀντιτίθεται τὸ συγκεντρωτικὸν ἢ κάθετον σύστημα, τὸ ὁποῖον

παρατηρείται εις παλαιότερους καὶ περισσότερον συντηρητικούς ὀργανισμούς. Εἰς τὸ σύστημα αὐτὸ δὲν ὑπάρχει ἐπαρκῆς ἐπικοινωνία κεντρικῆς ἐξουσίας πρὸς τὰ μέλη. Αἱ ἐπαφαὶ κατευθύνονται καθέτως καὶ ἡ εὐθύνη περιορίζεται εἰς τὰς κεντρικὰς θέσεις. Ἡ μεταβίβασις τῶν ἐντολῶν γίνεται χωρὶς τὴν ἄδειαν ἀντιδράσεως ἢ δὲ ἐφαρμογῆ τῶν δὲν συζητεῖται, ἀλλὰ ἐπιβάλλεται. Τὸ σύστημα αὐτὸ ἐμφανίζεται ἀνεπαρκὲς καθ' ὅτι ἓνα ναί, ἢ ἓνα ὄχι προκαλεῖ φαινομενικὴν ἐπάρκειαν, ἀλλὰ ὀδηγεῖ εἰς ἀνταγωνισμόν καὶ ἀντιπάθειαν πρὸς τὴν ἐξουσίαν.

Ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ ὀριζοντίου διοικητικοῦ συστήματος προϋποθέτει μίαν κοινωνικὴν ἐτοιμότητα. Εἶναι ἀποτελεσματικὸν περισσότερο εἰς προοδευτικὰς κοινωνίας, εἰς τὰς ὁποίας λόγῳ τῆς ἐκλαϊκευμένης ἐκπαίδευσέως ἀφ' ἑνὸς καὶ τῆς ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ἐπιμορφώσεως ἀφ' ἑτέρου ὅλα τὰ μέλη εἶναι εἰς θέσιν νὰ συμβάλλουν οὐσιαστικῶς εἰς τὸν εἰδικὸν τομέα τους καὶ ἐπομένως εἰς τὸν γενικὸν σκοπὸν τοῦ ὀργανισμοῦ.

Ἡ διοίκησις Νοσηλευτικῶν Ὑπηρεσιῶν συγκροτεῖται ἀπὸ τρία συμβούλια. Τὸ συμβούλιον Νοσηλευτικῆς Ἐκπαίδευσέως, τὸ συμβούλιον Νοσηλευτικῶν Ὑπηρεσιῶν καὶ ἓνα ἐνδιάμεσον συμβούλιον, μὲ ἀντιπροσωπευτικὰ μέλη τῆς σχολῆς καὶ τοῦ νοσοκομείου.

Συμβούλιον Νοσηλευτικῶν Ὑπηρεσιῶν.

Π ε ρ ι ε χ ὀ μ ε ν ο ν. Αἱ νοσηλευτικαὶ ὑπηρεσίαι ἔχουν σκοπὸν τὴν προώθησιν τῆς νοσηλευτικῆς φροντίδος τοῦ ἀσθενοῦς μὲ συνεχῆ ἀνασκόπησιν καὶ μελέτην νοσηλευτικῶν προβλημάτων. Ἡ κυριωτέρα λειτουργία τοῦ συμβουλίου νοσηλευτικῶν ὑπηρεσιῶν εἶναι νὰ εἰσηγηθῆται διὰ τῆς Διευθυνούσης εἰς τὴν ἐκτελεστικὴν ὑπηρεσίαν τοῦ νοσοκομείου διάφορα θέματα ἀφορῶντα εἰς τὰς νοσηλευτικὰς ὑπηρεσίας.

Τὸ Νοσηλευτικὸν Γραφεῖον ἐπιλαμβάνεται ἐπιστημονικῶν, τεχνικῶν καὶ δεοντολογικῶν κατευθύνσεων νοσηλευτικῆς φροντίδος. Συμμετέχει εἰς τὴν λήψιν γενικῶν ἀποφάσεων αἰτινες ἐπηρεάζουν τὴν νοσηλευτικὴν φροντίδα.

Διευθετεῖ νοσηλευτικὰς μονάδας, κατευθύνει ἐνδο-τμηματικὰς ἐπαφὰς. Ὁργανώνει καὶ ἐπεξεργάζεται οἰκονομικὸν προϋπολογισμόν κατ' ἔτος, μὲ προβολὴν τῶν ἀναγκῶν προσωπικοῦ, ὑλικοῦ καὶ ἄλλων ἀναγκῶν τοῦ νοσηλευτικοῦ τμήματος, ἐντὸς τοῦ πλαισίου τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ νοσοκομείου.

Συνθέτει νοσηλευτικὸν κανονισμόν, ὁ ὁποῖος νὰ προσελκύη ὑποψηφίους πρὸς διορισμόν.

Ἐλέγχει τὴν κίνησιν τῶν ὑποψηφίων, τὴν ἐπιλογήν, ἀπόλυσιν καὶ παραίτησιν διοριζομένων.

Προβλέπει δι' ἐπιμορφωτικὰ προγράμματα.

Μελετᾷ καὶ ἐφαρμόζει νέα προγράμματα νοσηλευτικῆς φροντίδος, ἐπιβλέπει καὶ προωθεί τὰ ἤδη λειτουργοῦντα.

Διατηρεῖ ὑψηλὸν ἐπίπεδον νοσηλευτικῆς φροντίδος διὰ τοῦ καθορισμοῦ νοσηλευτικῶν καθηκόντων κατὰ ἐπίπεδον, καὶ προώθησεως τῶν ἀνωτέρω νοσηλευτικῶν κατευθύνσεων.

Τὸ περιεχόμενον τοῦ γραφείου νοσηλευτικῶν ὑπηρεσιῶν κατανέμεται εἰς τρεῖς βασικοὺς τομεῖς:

1. Τομεὺς νοσηλευτικῆς ἐξασκήσεως.
2. Τομεὺς ἐπιβλέψεως νοσηλευτικῶν ὑπηρεσιῶν
3. Τομεὺς ἐπιμορφώσεως νοσηλευτικοῦ προσωπικοῦ.

Τὰ μέλη τοῦ συμβουλίου εἶναι ἡ Διευθύνουσα Πρόεδρος, Ὑποδιευθύνουσα-ὑπεύθυνος τοῦ γραφείου, Προϊστάμενοι Τμημάτων καὶ Διπλωματοῦχοι.

Τὸ συμβούλιον νοσηλευτικῶν ὑπηρεσιῶν εἶναι ὀργανωμένον εἰς 5 ἐπιτροπὰς:

1. Ἐπιτροπὴ ἐπιβλέψεως
2. Ἐπιτροπὴ νοσηλευτικῆς ἐξασκήσεως
3. Ἐπιτροπὴ ἐπιμορφώσεως
4. Ἐπιτροπὴ πρακτικῆς ἐκπαίδευσέως μαθητριῶν συνεργαζομένων, Σχολῆς
5. Ἐκτακτοὶ ἐπιτροπαὶ
6. Ἐκτελεστικὴ ἐπιτροπὴ.

Ἐπιτροπὴ ἐπιβλέψεως.

Διατηρεῖ ἓνα ἐπαρκὲς πρόγραμμα ἐπιβλέψεως διὰ τὴν προώθησιν νοσηλευτικῆς φροντίδος καὶ τὴν ἀνάπτυξιν ὅλων τῶν ἐ-

πιπέδων νοσηλευτικοῦ προσωπικοῦ. Ἀναθεωρεῖ καὶ μελετᾷ τὰ συστήματα νοσηλευτικῆς τέχνης καὶ προσαρμόζει αὐτὰ εἰς τὴν ἐμφάνισιν νέας σκέψεως καὶ νέων ἀναγκῶν. Ἀναλύει προβλήματα νοσηλευτικῶν ὑπηρεσιῶν καὶ ὑποδεικνύει κατάλληλον ἐνέργειαν διὰ τὴν ἐπίλυσίν των. Ἐρχεται εἰς ἐπαφὴν μὲ ἄλλα νοσοκομεῖα καὶ συζητεῖ ἀπὸ κοινοῦ προβλήματα.

Ἐπιτροπὴ νοσηλευτικῆς ἐξασκήσεως.

Διατυπώνει σχόλια διὰ τὴν σύνθεσιν, ἀνάπτυξιν, ἐρμηνείαν καὶ πρακτικὴν ἐφαρμογὴν τῶν κανονισμῶν τῶν ἀφορούντων εἰς τὴν νοσηλευτικὴν φροντίδα. Ἀνασκοπεῖ τὰ ἔντυπα νοσηλείας καὶ τροποποιεῖ νοσηλευτικὰ συστήματα. Βοηθεῖ εἰς τὴν σύνταξιν βιβλίου περιγράφοντος διαφόρους νοσηλείας εἰς γενικοὺς καὶ εἰδικοὺς τομεῖς. Μελετᾷ καὶ ἐκτιμᾷ προτεινομένας ἀλλαγὰς εἰς

τὰ συστήματα προμηθείας, διατηρήσεως, προετοιμασίας, ἀνανεώσεως καὶ χρήσεως νοσηλευτικοῦ ὑλικοῦ, τὰ ὅποια ἐπηρεάζουν τὴν νοσηλευτικὴν ἐργασίαν.

Ἐπιτροπὴ ἐπιμορφώσεως.

Προβλέπει διὰ τὴν ἐπιμόρφωσιν τῶν διπλωματούχων ἀλλὰ καὶ τοῦ βοηθητικοῦ νοσηλευτικοῦ προσωπικοῦ. Διοργανώνει πρόγραμμα προσανατολισμοῦ διὰ τοὺς νεοδιορισθέντας. Λαμβάνει καὶ ὑποβάλλει σχόλια καὶ πορίσματα εἰς τὰς ἄλλας νοσηλευτικὰς ἐπιτροπὰς καὶ προσαρμόζει τὰ ἐπιμορφωτικὰ προγράμματα εἰς τὰς ἀνάγκας καὶ τὰ προβλήματα τῆς ἐπιμορφώσεως.

Εἰδικαὶ ἐπιτροπαί.

Ὅρίζονται διὰ μίαν συγκεκριμένην ἐπίτευξιν καὶ διαλύονται μετὰ τὴν ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Apple, Dorian, Ph. D ed.. Sociological Studies of Health and Disease. Mc Grow-Hill Book Co. Inc; New York, Toronto, London 1960.

Bennis, Warren G. Benne Kenneth D. and Chin Robert, eds. The Plainning of Change. New York, Holt Reinhart and Wiston, 1958.

Education for Professional Responsibility. Pittsburg, Carnegie Press, 1948.

Henderson, Virginia, "The Nature of Nursing", American Journal of Nursing. August 1964, vol. 64, No 8.

Lambertsen, Eleanor C, Ed. D. Education for Nursing Leadership. J; B; Lippincot Co. Philadelphia, Montreal.

Messolora Athina, A Brief History of the Evolution of Nursing in Greece. 1959.

Peplau, Hildagard E. Interpersonal Relationship in Nursing. New York, G;P; Putman's Sons 1952.

Seymer, L; R; A General History of Nursing. Faber and Faber LTD. London.

Stoddart, George D. On the Education of the Women. New York, The Mc Millan Co. 1950.

Stewart, Isabel Maitland, R; N; M. The Education of Nurses. New York, The McMillan Co. 1950.

Sayles, Leonard R. "The Change Process in Organizations", Tuman Organization, Summer 1962.